

▶ DRŽAVNO TAKMIČENJE 2025...

UPUTSTVA TAKMIČARIMA

Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola za školsku 2024/2025. godinu održaće se na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

Grupa predmeta	Predmet	Datum održavanja takmičenja	Razred/kategorija
1. GRUPA	Matematika Fizika Hemija Biologija	15. februar 2025. godine	Osnovna škola Srednja škola
2. GRUPA	Strani jezici Programiranje	22. februar 2025. godine	Osnovna škola Srednja škola
3. GRUPA	Istorija Geografija Sociologija Filozofija	16. februar 2025. godine	Osnovna škola Srednja škola

Nakon pismenog dijela takmičenja iz stranih jezika i Sociologije (srednja škola), na **usmeni dio takmičenja** pozivaju se takmičari prema kriterijumima datim u Stručnom uputstvu. Usmeni dio takmičenja održaće se:

- **22. februara (subota) 2025. godine** - usmeni dio takmičenja **iz Sociologije** za učenike srednjih škola, **na Ekonomskom fakultetu**
- **1. marta (subota) 2025. godine** - usmeni dio takmičenja **iz stranih jezika** za učenike osnovnih i srednjih škola, u prostorijama **Ispitnog centra**

Konačni spiskovi takmičara, raspored aktivnosti, raspored takmičenja i Uputstva za takmičare objavljeni su na sajtu Ispitnog centra.

Molimo sve učesnike Državnog takmičenja znanja da se pridržavaju sljedećih pravila kako se ne bi pravila gužva u holu fakulteta prije i posle takmičenja:

- Takmičari treba da budu najkasnije pola sata prije početka otvaranja takmičenja ispred ulaza sa dvorišne strane Ekonomskog fakulteta;
- Spisak takmičara će biti istaknut na oglasnoj tabli ispred ulaznih vrata fakulteta. Pošto će se takmičenje iz Engleskog jezika za osnovnu školu i Engleskog jezika, kategorija 1. - 2. za srednju školu održati u više prostorija, važno je da takmičari na istaknutim spiskovima obrate pažnju u kojoj prostoriji polažu ispit;
- Nakon što završe sa radom, takmičari treba da u tišini napuste prostoriju i ne zadržavaju se u holu zgrade fakulteta kako ne bi ometali rad ostalih takmičara;

Organizator takmičenja, Ispitni centar, je Stručnim uputstvom definisao da će učenik biti diskvalifikovan ukoliko:

- Se lažno predstavi;
- Upiše ime i prezime na testu;
- Ošteti svoju šifru (bar kod);
- Otvori test prije nego što to dežurni nastavnik dozvoli;
- Koristi nedozvoljena sredstva pri radu (mobilni telefon, pametni sat ili neki drugi elektronski uređaj za prenos informacija i pojedinačna sredstva koja su definisali autori testova);
- Iscijepa stranice iz testa;
- Ometa rad.

Takmičari prilikom izrade zadataka mogu koristiti grafitnu olovku, gumicu i plavu ili crnu hemijsku olovku, što će biti precizirano testom.

Priznaju se samo odgovori pisani hemijskom olovkom.

Nije dozvoljeno korišćenje hemijske olovke koja se može brisati („piši-briši“ hemijske olovke), kao ni upotreba korektora.

Na testu se ne smije pisati bilo šta drugo osim onoga što se zahtjeva zadatkom/pitanjem.

- Takmičarima će biti obezbijeđena voda i čokoladice. Od pribora mogu unijeti samo što je dozvoljeno i navedeno u informatoru za određeni predmet.
- Takmičari ne smiju ući u prostoriju gdje polažu ispit prije nego što ih prozove test administrator.
- ***Radi identifikacije na ispitu takmičar mora imati lični dokument sa fotografijom (ličnu kartu, pasoš) ili potvrdu ovjerenu od strane direktora škole koja sadrži ime i prezime učenika, fotografiju i JMBG.***

- Test administratori prozivaju učenike prije zvaničnog početka ispita, pri čemu provjeravaju identitet učenika/ce i upućuju ih da odlože stvari na za to predviđeno mjesto (torbe, jakne, mobilne telefone – provjeriti da li su isključeni, pametne satove...). Ukoliko takmičar nema lični dokument i ne nađe načina da ga dostavi za vrijeme trajanja ispita, mentor ili predstavnik škole pismenom izjavom garantuje za identitet takmičara.
- Takmičari prilikom preuzimanja test knjižice dobijaju šifru koju treba zalijepiti na naslovnu stranu testa i na Formular za identifikaciju. Dobijaju i papir sa važnim informacijama o rasporedu aktivnosti Državnog takmičenja sa napomenom da prepišu svoju šifru u naznačeni pravougaonik. Šifra se mora prepisati jer na osnovu nje takmičari provjeravaju rezultate koji se kasnije objavljuju na sajtu Ispitnog centra.
- Test knjižica se ne smije otvarati prije zvaničnog početka ispita!
- Kada svi takmičari zauzmu svoja mjesta, test administrator će pročitati tekst sa kratkim uputstvima.
- Nakon pročitanoog teksta test administrator daje znak takmičarima da mogu početi sa rješavanjem testa.
- Za vrijeme ispita takmičaru je dozvoljeno korišćenje propisanog pribora koji je naveden za određeni predmet u test knjižici.
- Tokom takmičenja nije dozvoljeno napuštanje prostorije u prvih 120 minuta. Nakon toga takmičar ima pravo samo jednom napustiti prostoriju uz pratnju test-administradora, ne duže od 3 minuta.
- Ukoliko takmičar završi rješavanje testa prije vremena, može predati svoju test knjižicu i napustiti prostoriju i zgradu fakulteta ne ometajući rad drugih takmičara.
- Test administratori 15 minuta prije kraja obavještava takmičare da se približava kraj ispita.
- Kada završi sa radom takmičar predaje test, potpisuje se u ponuđeni Formular za identifikaciju i zajedno sa test-administratorom još jednom provjerava šifru.
- Nakon izrade zadataka (testova), Ispitni centar objavljuje na sajtu sadržaj testova i rješenja svih zadataka.

Test administratori će takmičarima dati tehnička uputstva vezana za rad. Nije im dozvoljeno da daju objašnjenja vezana za zadatke/pitanja u testu. Ukoliko takmičar ima komentar ili nejasnoće to može napisati pored konkretnog zadatka ili na kraju testa. Ukoliko je komentar opravdan autor/ocjenjivač će to uzeti u obzir pri pregledanju.

Zadaci/pitanja u testovima se ne moraju raditi onim redoslijedom kako su dati. Ako je neki zadatak suviše težak, takmičar se na njemu ne mora zadržavati, već može preći na sljedeći. Ako preostane vremena, najbolje je iskoristiti ga pokušavajući riješiti zadatke koji nijesu ranije ili provjeravajući urađene. Radi se samostalno, jer nijesu dozvoljena nikakva dogovaranja. Mora se pisati čitko. Pri radu se može koristiti grafitna olovka, **ali ocjenjivači će bodovati samo odgovore napisane hemijskom olovkom.**

INFORMACIJE KOJE SLIJEDE I JOŠ NEKA KORISNA UPUTSTVA NAĆI ĆETE I NA POČETKU SVAKOG TESTA. MOLIMO VAS DA IH PAŽLJIVO PROČITATE I DA IH SE PRIDRŽAVATE.

STRANI JEZICI

Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola iz stranih jezika obuhvata dva dijela: pismeni i usmeni dio ispita.

Vrijeme koje učenici imaju na raspolaganju za rješavanje pismenog dijela ispita iznosi 90 minuta za učenike osnovne, odnosno 120 minuta za učenike srednje škole. Maksimalan broj bodova na pismenom ispitu iznosi 100.

Zbir rezultata postignutih na pismenom i usmenom dijelu ispita predstavlja ukupan broj osvojenih bodova na osnovu kojih se formira konačna rang lista i utvrđuju pobjednici.

OBLASTI	BROJ ZADATAKA	TIP ZADATAKA	BROJ BODOVA
1. Slušanje	1-2 teksta,	• višestruki izbor • alternativni izbor • kratak odgovor • povezivanje • dopunjavanje	20
2. Čitanje	2 teksta	• višestruki izbor • alternativni izbor • povezivanje • ređanje • kratak odgovor • dopunjavanje • umetanje	25
3. Upotreba jezika (Gramatika i leksika)	oko 20-25 pitanja	• višestruki izbor • dopunjavanje • transformacija rečenica • građenje riječi	25
4. Pisanje	1 esej	Osnovna škola - pisanje sastava (120-150 riječi) Srednja škola • pisanje sastava FR, IT, NJ, RU: 150-200 riječi za 1. i 2. razred 180-250 riječi za 3. i 4. razred • ENG: 200-250 riječi	30
5. Govor	3 zadatka	• predstavljanje • govorna interakcija • izlaganje	20

U zadacima se može zahtijevati i sposobnost primjene znanja u novim situacijama.

Dozvoljeni pribor su plava ili crna hemijska olovka. Ukoliko pogriješite, prekrižite i odgovorite ponovo. Za vrijeme rada na testu **nije dozvoljeno korišćenje rječnika**.

Ako neko pitanje/zadatak ne možete odmah da riješite, pređite na sljedeće. Ukoliko vam bude preostalo vremena, možete se kasnije vratiti na takva pitanja.

Informator za takmičenje iz stranih jezika nalazi se na linku [STRANI JEZICI](#).

MATEMATIKA

Pri izradi zadataka može se koristiti geometrijski pribor, grafitna olovka, gumica i plava ili crna hemijska olovka. Nije dozvoljena upotreba kalkulatora, mobilnih telefona i ostalih elektronskih sredstava.

Potrebno je da rješenja zadataka budu detaljno obrazložena i napisana hemijskom olovkom.

Informator za takmičenje iz Matematike nalazi se na linku [MATEMATIKA](#).

BIOLOGIJA

Predviđeno je 120 minuta za izradu testa za sve tri kategorije takmičenja.

U testu je data tabela sa predviđenim brojem bodova za svaki zadatak. Takođe, dato je i sljedeće uputstvo za izradu testa i pravila ponašanja:

- Test **obavezno** raditi plavom ili crnom hemijskom olovkom (grafitnu olovku možete koristiti u toku rada, ali konačan odgovor mora biti napisan hemijskom olovkom).
- Odgovori koji nijesu čitko napisani ili su popravljani neće biti bodovani, zato dobro razmislite prije nego što date odgovor.

Informator za takmičenje iz Biologije nalazi se na linku [BIOLOGIJA](#).

HEMIJA

Predviđeno vrijeme za izradu testa je:

Osnovna škola - 120 minuta;

Srednja škola, kategorija 1. i 2. – 150 minuta;

Srednja škola, kategorija 3. i 4. – 180 minuta.

U testu je data tabela sa predviđenim brojem bodova za svaki zadatak. Takođe, dato je i sljedeće uputstvo za izradu testa i pravila ponašanja:

- Test obavezno raditi plavom ili crnom hemijskom
- Možete koristiti kalkulator.

Odgovori i postupci koji nijesu pisani hemijskom olovkom neće biti pregledani.

Informator za takmičenje iz Hemije nalazi se na linku [HEMIJA](#).

FIZIKA

Predviđeno vrijeme za izradu testa je:

Osnovna škola – 150 minuta;

Srednja škola, obje kategorije – 180 minuta.

Test **obavezno** raditi plavom ili crnom hemijskom olovkom.

Možete koristiti geometrijski pribor i kalkulator. Priznaju se samo odgovori pisani hemijskom olovkom.

Svaka ispravno napisana formula, nacrtana skica ili zaključak koji je u vezi sa rješenjem zadatka se boduje prema jedinstvenom kriterijumu.

Molimo takmičare da pišu rješenja sa komentarima pregledno i jasno, da numerišu formule koje koriste prilikom izvođenja, da bi ocjenjivači lako i brzo mogli da prate postupak njihovog rješenja.

Prilikom rješavanja treba obavezno koristiti oznake navedene u formulaciji zadatka.

Poželjno je da se prilikom rješenja svi zadaci ilustruju odgovarajućim crtežom, na kojem su ukazane relevantne fizičke veličine (brzine, sile, rastojanja, ...)

Zadatke treba riješiti tako da se dobije konačni analitički izraz tražene fizičke veličine u funkciji od veličina datih u formulaciji zadatka. U koliko se to traži zadatkom, izračunati i brojnu vrijednost, za šta se može koristiti i džepni kalkulator.

Informator za takmičenje iz Fizike nalazi se na linku [FIZIKA](#).

GEOGRAFIJA

Test se popunjava isključivo plavom ili crnom hemijskom olovkom. Priznaju se samo odgovori pisani hemijskom olovkom. Ukoliko pogriješite, prekržite i odgovorite ponovo.

Test za Državno takmičenje iz geografije za srednju školu sastoji se iz dva dijela i to:

- Multimedijalni test - u trajanju od 20 do 60 minuta, konkretno vrijeme biće određeno na samom testu

- Pisani test - u trajanju od 60 do 90 minuta, konkretno vrijeme biće određeno na samom testu.

Multimedijalni test se radi na osnovu slajdova koji se takmičarima prikazuju. Vrijeme za odgovore je ograničeno trajanjem slajdova za određeno pitanje. Pitanja se rješavaju jedno za drugim i nema vraćanja na prethodno pitanje. **Učenici daju odgovore na listu za odgovore.** Multimedijalni test se sastoji od 15 pitanja, svako pitanje se sastoji od karte i/ili slike, filma ili grafikona i kratkog pitanja. Pitanje je višestrukog izbora sa 4 opcije odgovora, od kojih je jedan tačan.

U pisanom testu, u test knjižici takmičari odgovaraju na pitanja iz klasičnog testa. Rješenje zadatka može biti kratak odgovor, objašnjenje, ili analiza tabele, karte ili tumačenje tabelarnih podataka. Ne mora se odgovarati na pitanja po redoslijedu. Odgovori na pojedina pitanja nijesu vremenski ograničeni.

Za državno takmičenje iz geografije za osnovnu školu radi se jedan test u formi klasičnog pisanog testa.

Predviđeno je 90 minuta za izradu testa.

Test se popunjava isključivo plavom ili crnom hemijskom olovkom. Priznaju se samo odgovori pisani hemijskom olovkom. Ukoliko pogriješite, prekrižite i odgovorite ponovo.

Informator za takmičenje iz Georafije nalazi se na linku [GEOGRAFIJA](#).

ISTORIJA

Predviđeno je 90 minuta za izradu testova.

Test se popunjava **isključivo** plavom ili crnom hemijskom olovkom. Priznaju se samo odgovori pisani hemijskom olovkom. Ukoliko pogriješite, prekrižite i odgovorite ponovo.

Informator za takmičenje iz Istorije nalazi se na linku [ISTORIJA](#).

FILOZOFIJA

Državno takmičenje iz filozofije se sastoji iz pisanja filozofskog eseja na engleskom jeziku.

Takmičari mogu koristiti isključivo jednojezične rječnike.

Pisanje eseja traje 120 minuta i piše se na računaru. Na računarima će unaprijed biti postavljen template Word dokumenta u kojem će učenici pisati esej.

Uputstva za takmičare:

- Svoj rad na računaru sačuvajte pod šifrom koja će vam biti dodijeljena (treba preimenovati dati dokument).
- Kada otvorite dokument, na prvoj strani upišite svoju šifru na naznačeno mjesto.
- U dokumentu će biti navedene sve ponuđene teme i **svaki takmičar bira jednu temu na koju želi da napiše esej.**

- Prenesite redni broj teme na za to predviđeno mjesto **(TOPIC NO.)**
- Kada otvorite word dokument i unesete svoju šifru, uključite auto-correct opciju.

Za pisanje koncepta, prije početka takmičenja dobićete par listova čistog papira, formata A4, sa pečatom Ispitnog centra.

Takmičari papire od koncepta ne iznose van prostorije.

Informator za takmičenje iz Filozofije nalazi se na linku [FILOZOFIJA](#)

SOCIOLOGIJA

Državno takmičenje iz Sociologije se sastoji iz dva dijela:

1. Takmičenje u pisanoj formi. Maksimalan broj bodova iznosi 100. Trajanje pisanog dijela je 180 minuta.
2. Usmeni dio koji podrazumijeva prezentaciju eseja pred Komisijom uz odgovaranje na potencijalna pitanja. Maksimalan broj bodova iznosi 20.

Takmičenje u pisanoj formi sadrži pitanja zatvorenog i otvorenog tipa vezano za navedene predmetne oblasti sociologije uključujući i ***pisanje eseja kao odgovor na zadatu temu.***

Tema za esej se određuje tako što se na samom početku pisanog dijela takmičenja javno izvlači jedna od 5 pripremljenih tema:

1. U test-knjižici su navedene sve teme ponuđene za pisanje eseja.
2. Ispitni centar će pripremiti koverat sa listicama na kojima su nazivi tema.
3. Kada takmičari zauzmu svoja mjesta i dobiju test-knjižice koje još uvijek ne smiju otvoriti, pristupa se javnom izvlačenju teme za esej.
4. Test administrator otvara koverat pred učenicima i izvlači jednu listicu i čita redni broj i naziv izvučene teme.
5. Takmičarima pokazuje i preostale listice sa temama.

Test se popunjava isključivo hemijskom olovkom (plavo ili crno mastilo).

Jednom upisani odgovor ili zaokruženi odgovor može se prepravljati, tako što će se poništiti znakom X i zaokružiti drugi odgovor koji se misli da je tačan.

Esej na zadatu temu može imati do 500 riječi uz toleranciju prekoračenja najviše do 10%. Broj riječi u zadatom okviru nije presudan za ocjenu kvaliteta eseja.

U slučaju kršenja moralnih normi i drastičnog odstupanja od književne forme govorom mržnje i slično, esej se neće vrednovati a učenik će biti diskvalifikovan.

Informator za takmičenje iz Sociologije nalazi se na linku [SOCIOLOGIJA](#)

PROGRAMIRANJE

Takmičenje se sastoji od rješavanja 3 problemska zadatka.

Predviđeno vrijeme za rad je:

Za osnovne škole - 3 sata (180 minuta);

Za srednje škole - 4 sata (240 minuta);

Zadatke je potrebno rješavati u jednom od sljedećih programskih jezika: Pascal, C, C++ ili Java. Takmičari koji koriste Pascal moraju programirati u programskom alatu **FreePascal**. Takmičari u C-u i C++-u moraju koristiti programske alate **CodeBlocks**. Za programski jezik Java predviđena je upotreba platforme **Eclipse**. Dozvoljeno je koristiti editor po izboru i pomoću navedenih alata prevoditi izvorni kod u izvršnu datoteku.

Tokom takmičenja **ne smijete komunicirati** ni sa jednom osobom, osim dežurne osobe takmičenja. To znači da morate **raditi samostalno i ne smijete koristiti Internet**. Takođe, zabranjena je upotreba bilo kakvih ranije napisanih programa ili dijelova programa.

Po isteku vremena predviđenog za takmičenje, na desktopu u folderu sa imenom „**Vaša šifra**“ moraju se nalaziti datoteke sa snimljenim izvornim kôdovima rješenja. Vaša rješenja možete upload-ovati na sistem za takmičenje, ako je dostupan, i provjeriti koliko bodova ste dobili. Nakon takmičenja, komisija će testirati vaša rješenja još jednom. Na kraju svakog zadatka dati su primjeri test podataka. Ti primjeri služe da bi vam tekst zadataka bio što je moguće jasniji i za provjeru formata ulaza i izlaza, a ne služe za provjeru ispravnosti vašeg programa. Ako vaš program radi na tim primjerima, to **nije garancija** da će raditi na službenim podacima za testiranje.

Ukupan broj bodova na nekom zadatku jednak je zbiru bodova test podataka koji se poklapaju sa službenim rješenjem. Ukupan broj bodova jednak je zbiru bodova na svim zadacima.

Sve informacije o zadacima (ime zadatka, ulaz, izlaz, vremensko i memorijsko ograničenje, način bodovanja) možete naći na uvodnoj stranici s naslovom Zadaci.

Ako vam nije jasno nešto u vezi načina organizacije ovog takmičenja, odmah postavite pitanje dežurnom da vam to razjasni. Tokom cijelog takmičenja možete postavljati pitanja dežurnom u vezi zadataka. Dozvoljena su pitanja koja razjašnjavaju nejasnoće u tekstu zadatka.

Ne smijete postavljati pitanja u vezi rješavanja zadataka. Prije nego postavite pitanje, pročitajte još jednom zadatak, jer je moguće da ste u prethodnom čitanju preskočili dio teksta zadatka.

Nepoštovanje ovih pravila ili nepridržavanje formata izlaznih podataka rezultiraće nepovratnim gubitkom bodova. Nemojte štampati ništa što se u zadatku ne traži, kao npr. poruke tipa 'Rjesenje je:' ili 'Unesite brojeve' i slično!

Srećno i uspješno takmičenje!

VAŽNO za jezik Java!

Ne kreirajte pakete za vaše zadatke, već koristite podrazumijevani (default) paket.

Informator za takmičenje iz Programiranja nalazi se na linku [PROGRAMIRANJE](#).

OSNOVNA ŠKOLA

RASPORED AKTIVNOSTI

Takmičenje, objava testova i rješenja nakon takmičenja na sajtu IC-a	Preliminarni rezultati – objava na sajtu IC-a	Uvid u testove i podnošenje prigovora	Odgovori na prigovore, konačni rezultati – objava na sajtu IC-a
1. GRUPA PREDMETA Subota, 15. februar 2025. godine 3. GRUPA PREDMETA Nedjelja, 16. februar 2025. godine	Utorak 18. februar 2025.	Uvid: srijeda, 19. februar 2025. od 10h do 14h u prostorijama IC Prigovori: do srijede, 19. februara 2025. do 15h na e-mail: takmicenje.os@iccg.edu.me	Petak, 21. februar 2025. godine
2. GRUPA PREDMETA Subota, 22. februar 2025. godine	Utorak 25. februar 2025. godine	Uvid: srijeda, 26. februar 2025. od 10h do 14h u prostorijama IC Prigovori: do srijede, 26. februara 2025. do 15h na e-mail takmicenje.os@iccg.edu.me	Petak, 28. februar 2025. godine
USMENI IZ STRANIH JEZIKA Subota, 1. mart 2025. u prostorijama IC-a u 10.30h	Ponedjeljak, 3. mart 2025.	Uvid: utorak, 4. mart 2025. od 10h do 12h u prostorijama IC Prigovori: do utorka, 4. marta 2025. do 13h na e-mail takmicenje.os@iccg.edu.me	Srijeda, 5. mart 2025.

SREDNJA ŠKOLA

RASPORED AKTIVNOSTI

Takmičenje, objava testova i rješenja nakon takmičenja na sajtu IC-a	Preliminarni rezultati - objava na sajtu IC-a	Uvid u testove i podnošenje prigovora	Odgovori na prigovore, konačni rezultati – objava na sajtu IC-a
1. GRUPA PREDMETA Subota, 15. februar 2025. godine 3. GRUPA PREDMETA Nedjelja, 16. februar 2025. godine	Utorak 18. februar 2025.	Uvid: srijeda, 19. februar 2025. od 10h do 14h u prostorijama IC Prigovori: do srijede, 19. februara 2025. do 15h na e-mail: takmicenje.ss@iccg.edu.me	Petak, 21. februar 2025. godine
2. GRUPA PREDMETA Subota, 22. februar 2025. godine	Utorak 25. februar 2025. godine	Uvid: srijeda, 26. februar 2025. od 10h do 14h u prostorijama IC Prigovori: do srijede, 26. februara 2025. do 15h na e-mail takmicenje.ss@iccg.edu.me	Petak, 28. februar 2025. godine
USMENI IZ SOCIOLOGIJE Subota, 22. februar 2025. godine u 14.30h	Ponedjeljak, 24. februar 2025.	Uvid: utorak, 25. februar 2025. od 10h do 13h u prostorijama IC Prigovori: do utorka, 25. februara 2025. do 14h na e-mail takmicenje.ss@iccg.edu.me	Srijeda, 26. februar 2025.
USMENI IZ STRANIH JEZIKA Subota, 1. mart 2025. u prostorijama IC-a u: ▪ 13.00h 1. i 2. razred ▪ 15.30h 3. i 4. razred	Ponedjeljak, 3. mart 2025.	Uvid: utorak, 4. mart 2025. od 10h do 12h u prostorijama IC Prigovori: do utorka, 4. marta 2025. do 13h na e-mail takmicenje.ss@iccg.edu.me	Srijeda, 5. mart 2025.

